

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/85/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5710205980
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5710205980.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Jozefa Turzu, v právnej veci žalobkyne: Z. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. K., M. XX, zastúpená Lexpert s. r. o. v likvidácii so sídlom Banská Bystrica, Javornícka 3, IČO: 45 976 856, zastúpenej ustanoveným zástupcom JUDr. Jurajom Takáčom, advokátom so sídlom K. K., I. XX, proti žalovaným: 1/ eurodent MEDIMA, s. r. o., so sídlom Martin, Priehradka 20, IČO: 36 398 101, zastúpený Mgr. Barborou Kleinovou - Bučkovou, advokátkou so sídlom M., A. XX, 2/ Univerzitná nemocnica Martin, klinika stomatológie a maxilofaciálnej chirurgie so sídlom Martin, Kollárova 2, IČO: 00 365 327, zastúpená JUDr. Gabrielou Reichovou, advokátkou so sídlom M., P. M. XX, za účasti intervenienta na strane žalovaného 2/ Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. so sídlom Bratislava, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o náhradu škody, na odvolanie žalobkyne a žalovaného 2/ proti rozsudku Okresného súdu Martin, č.k. 15C/165/2011-1256 zo dňa 28. 03. 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiadnej zo strán sporu, ani intervenientovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Žalobkyni **p r i z n á v a** náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Martin zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala náhrady škody na zdraví v súvislosti s liečebnou starostlivosťou poskytnutou žalovaným 1/ a 2/. Súd prvej inštancie konštatoval, že skutkové tvrdenia preukázané zo strany žalobkyne neboli, naopak z listinných dôkazov, výpisom zdravotnej dokumentácie a znaleckým posudkom bolo preukázané, že poskytnutá zdravotná starostlivosť zo strany žalovaných 1/ a 2/ bola správna, vykonané boli bezodkladne všetky zdravotné výkony potrebné na určenie správnej diagnózy a zabezpečený bol správny preventívny postup a liečebný proces. Na základe vykonaných dôkazov tak súd dospel k záveru, že nebolo preukázané konaním žalovaného 1/ a 2/, že by následok bol v priamej súvislosti s poškodením zdravia žalobkyne alebo trvalými následkami prejavujúcimi sa v jej zdravotnom stave. O trovách konania rozhodol súd tak, že žalovanému 1/, 2/ a intervenientovi nárok na náhradu trov voči žalobkyni nepriznal. Taktiež nepriznal štátu nárok na náhradu trov voči žalobkyni. Výroky o trovách konania zdôvodnil s poukazom na ust. § 257 CSP, keď vzhľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré stranám úspešným v konaní nárok na náhradu trov nepriznal. Ako dôvody uviedol skutočnosť, že v konaní bolo vykonané znalecké dokazovanie, na výsledky ktorého súd prihladal, ďalej postavenie žalobkyne ako slabšej strany sporu vo vzťahu pacient verzus poskytovateľ lekárskej starostlivosti. Do úvahy zobral tiež zlý zdravotný stav žalobkyne, hoci nie vyvolaný poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, jej majetkové a sociálne pomery.

Súd priznal zároveň znaleckej organizácii znalečnú odmenu vo výške 493,18 eur, pričom k jej vyplateniu zaviazal štát prostredníctvom Okresného súdu Martin.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalobkyňa a čo do výroku o trovách konania žalovaný 2/.

Žalobkyňa žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie v súlade s ust. § 389 ods. 1 CSP. Žiadala tiež, aby súd zrušil uznesenia, ktorými súd nepripustil zmenu žaloby v zmysle návrhu zo dňa 16. 02. 2017 a ktorým rozhodol, že znalecká organizácia nie je vylúčená z vykonávania úkonov súvisiacich so znaleckým dokazovaním. Dôvodila tým, že súd pochybil, keď nepripustil zmenu žaloby na pojednávaní dňa 24. 04. 2017, hoci na to neexistovali dôvody. Takýmto nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zdôvodnenie súdu, že vzhľadom na doterajšie dokazovanie a jeho výsledky by to nemohlo byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe, nie sú správne. Takýto záver je svojvoľný a arbitrárny a nezodpovedá skutočnosti. Navyše navrhované rozšírenie žaloby spočívalo takmer výlučne v uplatnení ďalších nárokov žalobkyne z tých istých skutkových okolností, ktoré sú predmetom žaloby a konania. Zmenou žaloby žalobkyňa sledovala hospodárnosť a rýchlosť konania, v ktorom by bolo možné rozhodnúť o viacerých nárokoch, ktoré skutkovo úzko súvisia. Samotné odôvodnenie nepripustenia zmeny žaloby bolo len všeobecné a formálne. Tento navyše nesprávny postup súdu prvej inštancie spôsobí umelé navyšovanie počtu konaní vo veciach, kde také navyšovanie nemá žiaden racionálny procesný dôvod a zároveň vedie k poškodeniu na konaniach zúčastnených strán, keďže nárast súvisiacich konaní nutne vedie k predĺženiu ich konania. Takýto spôsob je považovaný za „úradnícky výkon“ súdnictva, keď sa súd odmietol zaoberať materiálным predmetom sporu v celej jeho šírke a došlo k zbaveniu sa nárokov vyplývajúcich z návrhu na pripustenie zmeny žaloby iba z formálnych dôvodov bez ohľadu na to, že sa takýmto postupom konanie nielen predlžuje, ale aj rozmnožuje o ďalšie spory. Pokiaľ by súd pripustil zmenu žaloby, tak by tým vytvoril priestor pre spravodlivú a účinnú ochranu porušených práv žalobkyne. Za nesprávny odvolateľka považovala tiež postup súdu prvej inštancie, keď zákonným spôsobom nerozhodol o námietke zaujatosti vznesenej žalobkyňou vo vzťahu k znaleckej organizácii Forensik.sk a nevyvylúčil ju z vykonávania úkonov súvisiacich so znaleckým dokazovaním. Aj týmto postupom bolo porušené právo žalobkyne na spravodlivý proces. Súd podľa odvolateľky nemal možnosť objektívne posúdiť zaujatosť osôb podieľajúcich sa na vypracovaní znaleckého posudku. Nedostatok neutrality znalca narúša princíp rovnosti zbraní a v konečnom dôsledku aj princíp spravodlivého súdneho konania. Odvolateľka mala za to, že súd prvej inštancie posudzoval námietku zaujatosti povrchno a v rozpore so zákonom. Súd v uznesení v súvislosti s vyžiadaním si stanoviska osôb podieľajúcich sa na podávaní znaleckého posudku konštatoval, že ide o sporové konanie a je povinnosťou žalobkyne predložiť alebo uplatniť námietku zaujatosti a uviesť v nej všetky náležitosti. Žalobkyňa však nemá podrobnú znalosť o vzťahoch medzi osobami podieľajúcimi sa na podávaní znaleckého posudku a žalovanými, resp. ich predstaviteľmi. Žalobkyňa však vyslovila oporné body, ktoré by mohli zakladať zaujatosť znalcov a tak si svoju povinnosť tvrdení splnila v potrebnom rozsahu. Predstaviteľ znaleckej organizácie MUDr. Moravanský len vo všeobecnej rovine uviedol, že mu nie sú známe žiadne prepojenia, ktoré by mohli spochybniť závery znaleckého posudku. Za situácie, keď MUDr. Moravanský priamo na pojednávaní nepopísal reálne vzťahy znalcov so žalovanými, tak by toto zahmlievanie malo byť vykladané v prospech žalobkyne, a teda brať znalcov za zaujatých. Podporne poukázala na nestrannosť sudcu, ktorá nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahy, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Obdobne mal súd posudzovať nezaujatosť znalcov. Ďalšie dôvody, pre ktoré žalobkyňa pokladala rozhodnutie súdu prvej inštancie za nesprávne bolo to, že nezohľadnil viaceré podstatné argumenty ňou prednesené (napr. predĺženie lehoty na vyjadrenie sa k znaleckému dokazovaniu). Žalobkyňa nesúhlasila so závermi znaleckého dokazovania napr. nebola zodpovedaná otázka, či žalovaný 1/ zbytočne neumŕtvil veľký počet zubov, resp. či bola riadne ako pacientka poučená o rizikách liečby. Súd tiež poňal inštitút informovaného súhlasu pacienta v neprospech slabšej strany sporu, keď si osvojil argumentáciu o tzv. konkludentnom informovanom súhlase. V tomto spore žalobkyňa je nepochybne ako pacientka a spotrebiteľka v znevýhodnenom postavení, na čo súd neprihliadol. Slabšie postavenie pacienta musí byť kompenzované modifikáciou základnej konštrukcie bremena tvrdenia alebo dôkazného bremena, a to napr. jeho sekundárnym prenesením na zdravotnícke zariadenie. Žalobkyňa v tejto súvislosti vo viacerých podaniach žiadala o predĺženie lehoty na vyjadrenie sa k znaleckému dokazovaniu. Napriek tomu súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že žalobkyňa sa k znaleckému dokazovaniu nevyjadřila. Žalobkyňa podala na súd vyjadrenie zo dňa 15. 08. 2017, ktoré však súd v rámci odôvodnenia rozsudku

nespomína. Žalobkyňa sa napriek tomu k znaleckému dokazovaniu vyjadrila vo svojej záverečnej reči, kde poukázala na kolegialitu lekárov, vyhýbavé odpovede znalcov, resp. k jeho postupu pri liečbe v súlade s lege artis. Žalobkyňa je presvedčená, že pri podávaní znaleckého posudku č. 64/2014 znalci nevychádzali zo zdravotnej dokumentácie žalovaného 1/, ale z jeho dodatočných vyjadrení. Podľa nej vyjadrenia MUDr. A. o poskytnutej zdravotnej starostlivosti sú nehodnotné. Skôr to pôsobí tak, že dodatočne MUDr. A. popisoval zdravotnú starostlivosť tak, aby sa javila byť v čo najlepšom svetle. Žalobkyňa je presvedčená, že žalovaný 1/ pristúpil k aplikácii veľkého mostíka len z dôvodu snahy o získanie vyššej odplaty, aj keď to nebolo v záujme zdravotného stavu žalobkyne. Bolo postačujúce urobiť mostík na štyri zuby a nebolo potrebné to, aby žalovaný 1/ pristúpil k umŕtvovaniu toľkých zubov. Posudzovanie dôkazného bremena v medicínskych sporoch vyžaduje odlišný prístup, pretože požiadavka jednoznačného preukázania príčinnej súvislosti bez možnosti pripustenia určitej rozumnej miery neistoty je v štandardnom type dôkazného silogizmu neprimeraná, pretože narúša spravodlivú rovnováhu medzi dotknutými stranami. Podľa odvolateľky je potrebné, aby v ďalšom priebehu konania súd prvej inštancie upustil od požiadavky 100 % preukázania príčinnej súvislosti medzi zdravotnými problémami žalobkyne a lekárskou starostlivosťou zo strany žalovaných. Aktuálny stav žalobkyne je taký, že sa neustále borí so zdravotnými problémami spôsobenými žalovanými, čo preukazuje priložená správa MUDr. O. a MUDr. C..

Žalovaný 2/ odvolanie zdôvodnil s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Podľa jeho názoru neboli dané dôvody pre použitie ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania. Súd mal aplikovať ust. § 255 CSP s prihliadnutím na úspech strán v konaní. Pokiaľ súd poukázal na vykonané znalecké dokazovanie v konaní pri náhrade škody na zdraví spravidla je riešená problematika, na ktoré sú potrebné odborné medicínske znalosti. Takéto konanie však nemôže byť z pohľadu ust. § 257 CSP takou situáciou, ktorá by sama o sebe odôvodnila úvahu súdu o výnimočných okolnostiach prejednávanej veci. Súd tiež zohľadnil osobitné postavenie žalobkyne ako slabšej strany sporu, resp. majetkové a sociálne pomery. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na výklad ust. § 150 O. s. p. daný Ústavným súdom Českej republiky (I. ÚS 2862/07), keď takéto ustanovenie neslúži k zmierňovaniu majetkových rozdielov medzi procesnými stranami, ale k riešeniu situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne hájil svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy obdržal náhradu nákladov, ktoré pri tejto činnosti účelne vynaložil. Z odôvodnenia súdu prvej inštancie je zrejme určité zovšeobecnenie, že žalobkyňa ako osoba bez príjmu z pravidelnej pracovnej činnosti, ktorá je poberateľkou dávok v hmotnej núdzi, je osobou, na ktorú dopadá bez ďalšieho ust. § 257 CSP. S takýmto záverom sa nie je možné stotožniť. Navyše z rozhodnutia nevyplýva, z akých dôkazov a skutočností mal súd takéto nepriaznivé pomery preukázať. Tiež je potrebné prihliadať aj na to, že žalobkyňa pôvodný žalobný návrh priebežne menila a dopĺňala čo do rozsahu uplatnených nárokov, aj okruhu sporových strán, a to tak, že hoci sa najskôr domáhala nárokov na ochranu osobnosti, neskôr žalobu zmenila, že sa domáhala nárokov na náhradu škody a následne sa dožadovala ďalšieho pripustenia zmeny žaloby rozšírením aj o nároky z titulu ochrany osobnosti. V tejto časti odvolateľ podotkol možnosť čiastočnej moderácie rozhodnutia o trovách konania, kedy súd určí, v akej časti (za súčasnej existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa) náhradu trov konania inak úspešnej strane neprizná. Z uvedených dôvodov odvolateľ žiadal, aby rozsudok prvoinštančného súdu v časti výroku o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žalovaného 2/ voči žalobkyne zrušil a vrátil na ďalšie konanie.

3. K podaným odvolaniam sa vyjadril žalovaný 1/, ktorý odvolanie žalobkyne považoval za nedôvodné. Podľa neho samotná žalobkyňa sa nesprávne domáhala požadovaných nárokov, keď žiadala zaplatiť titulom bolestného, náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a liečebných nákladov sumu 265 000,- eur spoločne a nerozdielne voči obom žalovaným. Nie je zrejme, na základe akého zákonného ustanovenia by títo mali byť zaviazaní zaplatiť škodu spoločne a nerozdielne. Solidárny záväzok prichádza do úvahy jedine vtedy, ak by viac škodcov spôsobilo škodu, tu však hovoriť o spoločnej škode ani spoločnej zodpovednosti nemožno. Žalobkyňa navyše v zmysle ust. § 444 Občianskeho zákonníka nešpecifikovala jednotlivé zložky náhrady škody, kde je potrebné presne určiť, akú sumu požaduje titulom bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia, prípadne ostatných nárokov. Žalovaný 1/ poukázal tiež na zmenu procesného predpisu od 01. 07. 2016, v zmysle ktorého súd vykoná len tie dôkazy, ktoré strany navrhli s výnimkou sporov so slabším prvkom. V tomto konaní však nejde o spor s ochranou slabšej strany, a teda sa musí uplatniť zásada formálnej pravdy a dodržiavať princíp kontradiktórnosti. Súd by nemal vykonať tie dôkazy, ktoré strany nenavrhli. Do dnešného dňa súdu nebol predložený doklad zo strany žalobkyne, na základe ktorého by mohol priznať bolestné, náhradu spoločenského uplatnenia v akejkoľvek výške. Tiež pri prejednaní nárokov z titulu úhrady liečebných nákladov neboli predložené žiadne dôkazy. Zo záverov znaleckého posudku podaného znaleckou

organizáciou (č. 64/2014) jednoznačne vyplynulo, že všetky liečebné postupy boli v súlade s lege artis a zo strany žalovaných nedošlo k žiadnemu pochybeniu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalobkyni. V tejto súvislosti potom nemohol žalobkyni vzniknúť žiadny nárok na zaplatenie bolestného, ani na zaplatenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, prípadne náhrady liečebných nákladov. Dokiaľ žalobkyňa v odvolaní namietala nesprávny procesný postup súdu, keď zamietol zmenu žaloby, v tejto spojitosti žalovaný 1/ uviedol, že predmetné konanie sa začalo v roku 2010 a je skutočne v rozpore so zásadou hospodárnosti, aby po 7 rokoch učinila na súde žalobkyňa procesný úkon, ktorým je zmena návrhu na začatie konania. Žalobkyňa uviedla, že sa domáha náhrady bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia a náhrady liečebných nákladov, hoci sa pôvodne domáhala práv titulom ochrany osobnosti, pričom následne súd mal opätovne sa zaoberať aj pôvodnou (zmenenou) žalobou). Pokiaľ sa má vyjadriť k nesprávnemu postupu pri nevylúčení z dôvodu zaujatosti znaleckej organizácie, žalobkyňa nepredložila žiadny dôkaz, ani neuviedla žiadne tvrdenia, ktoré by mohli byť dôvodom na vylúčenie tejto organizácie z vykonávania znaleckých úkonov. Námietku zaujatosti podala výlučne z toho dôvodu, že znalecký posudok nepreukazuje tvrdenia, ktoré v súdnom konaní uvádzala samotná žalobkyňa. Skutočnosť, že konateľ žalovaného 1/ je členom predstavenstva slovenskej spoločnosti pre parodontológiu a implantológiu, je všeobecne známa a žalobkyňa však námietku uplatnila až po tom, keď súd vo veci vypočul MUDr. Y. a MUDr. M., pričom námietku uplatnila po vypočutí znalcov, keď ich výpovede nepreukázali tvrdenia uvádzané žalobkyňou. Vo vyjadrení uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, žiadal tento potvrdiť.

4. Žalovaný 2/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že so závermi vyplývajúcimi z odvolania nie je možné súhlasiť. Je potrebné uviesť, že v tomto prípade ide o spor z nároku na náhradu škody a je na žalobcovi, aby existenciu uplatneného nároku nielen tvrdil, ale najmä preukázal, a to pokiaľ ide o všetky predpoklady existencie vzniku zodpovednosti jednotlivých žalovaných za spôsobenú škodu. V konaní však nebol preukázaný žiadny z predpokladov zodpovednosti za škodu, žalobkyňa nepreukázala nielen protiprávne konanie niektorého žalovaného, ale ani výšku ňou presne vyčíslennej tvrdenej škody. Rozhodnutie súdu prvej inštancie, v tomto smere rešpektujúc zásadu kontradiktórnosti, vychádza plne zo zisteného skutkového stavu a je následne náležité a dostatočne vecne odôvodnené. Pokiaľ ide o námietky, keď súd neprípustil navrhovanú zmenu žaloby, je zrejmé, že žalobkyňa sa pôvodnou žalobou zo dňa 30. 06. 2010 domáhala náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do jej osobnostných práv, ale už podaním zo dňa 08. 10. 2010 navrhla zmenu žaloby, keď sa domáhala namiesto pôvodne uplatnených nárokov, nároku na náhradu škody. Navrhovanou zmenou žaloby v roku 2017 sa žalobkyňa mienila domáhať opäť aj nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy, t. j. iného nároku ako dovtedy uplatneného na náhradu škody. Je logické, že výsledky dovtedajšieho konania o nároku na náhradu škody nemohli byť podkladom pre iný nárok. V tejto súvislosti žalovaný 2/ poukázal na odôvodnenie odvolacieho súdu zo dňa 16. 01. 2018 vo veci 5Co/377/2017, kde je uvedené, že žalobkyni nič nebráni, aby ochranu práv, ktorých sa domáha prostredníctvom návrhu na zmenu žaloby, uplatnila samostatnou ďalšou žalobou, nakoľko ide nie o doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v pôvodnej žalobe, ale uplatnenie iného práva povedľa doposiaľ uplatnených nárokov. V kontexte uvedeného má žalovaný 2/ za to, že uvedené rozhodnutie súdu prvej inštancie nemôže založiť spôsobilý odvolací dôvod podľa § 365 ods. 2 CSP. Obdobne takýto dôvod neexistuje ani vo vzťahu k námietke zaujatosti, ktorú podľa presvedčenia žalobkyne súd posudzoval povrchne. MUDr. Moravanský jednoznačne uviedol, že z dotknutých znalcov nikto nemá žiadny priamy vzťah, ani nepriamy vzťah, ani príbuzenský, či obdobný k akejkoľvek strane konania. Toto vyjadrenie bolo dostatočným podkladom pre rozhodnutie súdu v tejto otázke. Nie je potom potrebné vyžadovať ďalší popis skutočných vzájomných vzťahov navyše za situácie, keď žiadne podľa vyjadrenia znaleckej organizácie neexistujú. Námietka zaujatosti bola žalobkyňou vznesená účelovo až po vypočutí znalcov na pojednávaní, keď zotrvali na záveroch svojho písomného posudku.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného 2/ uviedla, že pokiaľ by odvolací súd potvrdil výrok o zamietnutí žaloby, v tomto prípade výroky o nepriznaní náhrady trov konania proti žalobkyni považuje za vecne správne. Na dôvody hodné osobitného zreteľa upozornil zástupca žalobkyne v rámci záverečnej reči pred vyhlásením rozsudku, pričom v následnej reči žalovaného 2/ neboli vo vzťahu k tomuto dané sporné vyjadrenia.

6. Odvolací súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 26. 09. 2019 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil a žiadnej zo strán sporu, ani intervenientovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Proti tomuto rozsudku bolo podané dovolanie, pričom Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 4Cdo/182/2020 zo dňa 23. 03. 2022 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací

súd vytkol nedostatočnosť dôvodov a ich zdôvodnenie, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Odvolací súd sa dôkladne nevysporiadal s podstatnými tvrdeniami uvedenými v konaní pred odvolacím súdom, pričom podľa názoru dovolacieho súdu sa jednalo o podstatné a relevantné argumenty súvisiace s prejednávanou vecou a zároveň boli takej povahy, že bez náležitého nevysporiadania sa s nimi v odôvodnení rozhodnutia možno dospieť k záveru, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu procesných práv dovolateľky v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pokiaľ sa aj jednalo o skrátené odôvodnenie, je potrebné, aby aj v tomto prípade odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. V ďalšom konaní uložil odvolaciemu súdu povinnosť opätovne vec prejednať a rozhodnúť o odvolaní žalobkyne a v súlade s náležitosťami odôvodnenia vyplývajúcimi z ust. § 393 ods. 2, 3 CSP rozhodnutie presvedčivo a riadne odôvodniť. Týmto vysloveným právnym názorom je odvolací súd viazaný.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v intenciách ust. § 379 až § 381 CSP a postupom podľa § 385 CSP rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

8. Pri preskúmaní napadnutého rozsudku odvolací súd vychádzal z rozsahu odvolaní, zo spisového materiálu, ako aj zo skutkového stavu tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, resp. zo záverov uznesenia Najvyššieho súdu SR. V konaní sa riešila otázka náhrady škody v súvislosti s nesprávne poskytnutou liečebnou starostlivosťou zo strany žalovaných 1/ a 2/. Žalobkyňa žiadala priznať náhradu škody spočívajúcu v náhrade bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia a náhrady liečebných nákladov. Hoci predmetné nároky bližšie špecifikované neboli, súd prvej inštancie sa zaoberal v prvom rade tým, či je vôbec daný nárok vo vzťahu k označeným žalovaným 1/ a 2/. V tejto súvislosti skúmal, či došlo k porušeniu povinností ich ako poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, resp. či boli splnené aj ďalšie základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu. Týmto sú porušenie právnej povinnosti, samotná existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, resp. zavinením. V tomto prípade z predložených listinných dôkazov, zdravotnej dokumentácie a najmä záverov znaleckého dokazovania nevyplývalo, že by poskytnutá zdravotná starostlivosť zo strany žalovaného 1/ alebo žalovaného 2/ bola nie lege artis. Nijakým spôsobom neboli preukázané tvrdenia žalobkyne, ktorá svojou žalobou (aj so zmenami) vymedzila skutkový stav, z ktorého vychádzal aj súd prvej inštancie pri skúmaní, či boli splnené predpoklady pre priznanie náhrady škody, resp. či žalobkyňa osvedčila ňou tvrdené skutočnosti. Pokiaľ by súd aj prihliadal na skutočnosť, že vo vzťahu pacient - zdravotnícke zariadenie je slabšou stranou, je však nevyhnutné minimálne osvedčiť požadovaný nárok, čo v tomto prípade zo strany žalobkyne vykonané nebolo. Pokiaľ odvolateľka namietala nesprávny procesný postup súdu v súvislosti so zamietnutím pripustenia zmeny žaloby, s týmto sa odvolací súd nestotožnil. Zo spisu vyplývalo, že prvotná žaloba vychádzala z opisu rozhodných skutočností a opísaného skutkového stavu tak, že na tomto základe žalobkyňa požadovala priznanie nemajetkovej ujmy v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka. Následne sa rozhodla požiadať súd o zmenu žaloby, čo súd uznesením pripustil a požadovanú sumu žiadala priznať ako náhradu škody v súvislosti s ublížením na zdraví. Ďalší návrh na zmenu žaloby bol vykonaný za účinnosti CSP. Tieto dispozičné procesné úkony žalobkyne sú upravené v ust. § 139 až § 143 CSP.

9. V zmysle § 140 ods. 1, 2 CSP zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo. Zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

10. V zmysle § 143 CSP súd nepripustí zmenu žaloby, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe.

11. Úvaha o tom, či výsledky konania, ku ktorým sa dospelo pred žalobcom požadovanou zmenou žaloby, nemôžu byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe, súvisí s predbežným hodnotením dôkazov a výsledkom vnútorného presvedčenia sudcu a jeho myšlienkového postupu. Táto úvaha preto patrí len súdu rozhodujúcemu o návrhu na pripustenie zmeny žaloby. Výsledky dovtedajšieho konania nebudú môcť byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe vtedy, ak by si žalobca uplatnil iný nárok. V tomto prípade žalobca požadoval zmenou žaloby rozhodovať o inom uplatnenom nároku, a teda nie o náhrade škody z titulu ublíženia na zdraví, ale o náhrade nemajetkovej ujmy (hoci pôvodne takto bola žaloba aj koncipovaná). Pokiaľ teda súd nepripustil zmenu žaloby, s takýmito závermi sa stotožnil aj

odvolací súd. Navyše, v takomto prípade nie je ohrozené právo žalobcu, keď o iných nárokoch môže podať osobitnú žalobu, ktorou by sa súd zaoberal a o ktorej by rozhodol. Odvolací súd má za to, že takýmto postupom súdu prvej inštancie nemohlo dôjsť k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorého výsledok by mohol zmeniť konečné rozhodnutie súdu.

12. Odvolateľka tiež namietala, že súd prvej inštancie nesprávne postupoval pri vznesení námietky zaujatosti voči znaleckej organizácii. Ani s týmto názorom sa odvolací súd nestotožnil. O znaleckom dokazovaní rozhodol súd v roku 2013, pričom v priebehu dokazovania (žalobkyni bolo zrejmé, ktorá organizácia bude znalecký posudok podávať), nedošlo k vzneseniu námietok, ktorými by bola spochybnená nezaujatosť znaleckého dokazovania. Námietky zo strany žalobkyne boli vznesené až po podaní znaleckého posudku, keď bola oboznámená s jeho závermi. Súd posudkom samotným nie je viazaný, hodnotí ho voľne ako ktorýkoľvek iný dôkaz, pričom hodnotí najmä presvedčivosť posudku, jeho úplnosť vo vzťahu k zadaniu, k zásadám logického myslenia a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi. V danom konaní súd poukázal aj na ďalší znalecký posudok, ktorý bol podaný v trestnom konaní, kde sa preveroval postup žalovaného 1/, resp. či jeho konaním neboli naplnené znaky protiprávneho konania. Uvedenú námietku zaujatosti posudzoval tiež súd v čase platnosti a účinnosti Civilného sporového poriadku.

13. V zmysle § 59 CSP na vylúčenie súdneho úradníka, iných zamestnancov súdu, znalca, prekladateľa, alebo tlmočníka sa primerane použijú ustanovenia o vylúčení sudcov. O vylúčení týchto osôb rozhoduje súd, ktorý spor prejednáva a rozhoduje.

14. Súd teda primerane použil ust. § 52, § 53 CSP, pričom okrem iného v námietke musí byť uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť znalec (sudca) vylúčený, kedy sa strana uplatňujúca si námietku o dôvode vylúčenia dozvedela a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti podľa prvej vety, súd neprihliada. Námietku zaujatosti je potrebné uplatniť najneskôr do siedmich dní, od kedy sa strana dozvedela o dôvode, pre ktorý je znalec (sudca) vylúčený. Na neskôr uplatnenú námietku zaujatosti súd neprihliada. V danom prípade súd znalecké dokazovanie nariadil uznesením zo dňa 08. 10. 2013. Znalecká organizácia vypracovala posudok dňa 06. 05. 2014 a znalecký posudok bol doručený zástupcovi žalobkyne dňa 22. 05. 2014. Minimálne od tejto doby žalobkyni potom bolo známe, kto a akým spôsobom vypracoval a predložil znalecký posudok. Samotnú námietku zaujatosti vo vzťahu k znaleckej organizácii vzniesla žalobkyňa až dňa 24. 04. 2017. Vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia na takto vznesenú námietku nebolo možné prihliadať (v námietke nebolo uvedené, kedy sa o dôvodoch vylúčenia žalobkyňa dozvedela, resp. na preukázanie tvrdení nedoložila žiadne dôkazy). Tiež je zrejmé, že námietka nebola uplatnená najneskôr v lehote do siedmich dní, od kedy sa strana dozvedela o dôvodoch vylúčenia. Pokiaľ teda opätovne v odvolaní žalobkyňa uviedla, že postupom súdu prvej inštancie bola poškodená, s týmto záverom sa odvolací súd nestotožnil. Pokiaľ súd prvej inštancie aj o vznesenej námietke zaujatosti rozhodol a znaleckú organizáciu nevylúčil z vykonávania úkonov, vychádzal z tvrdenia organizácie z toho, že z vymenovaných znalcov, ktorí sa podieľali na znaleckom posudku, nemá žiaden z nich priamy, ani nepriamy vzťah, ani príbuzenský, ani nijaký obdobný vzťah k akejkoľvek strane konania. Samotná žalobkyňa neuviedla konkrétne skutočnosti (nie len dohady) o tom, že by z nejakého dôvodu znalci, ktorí sa podieľali na vypracovaní znaleckého posudku, mali byť vo vzťahu k žalovaným, resp. k nej zaujatí. V tejto súvislosti ešte podotýka odvolací súd, že každý znalec je viazaný sľubom znalca a s vedomím, že v prípade nepravdivého znaleckého posudku by sa vystavil prípadnému trestnoprávnemu postihu.

15. Čo sa týka námietky o predĺžení lehoty na podanie vyjadrenia k záverom znaleckého posudku, ako uviedol súd už vyššie, tento bol k dispozícii žalovanej, resp. jej zástupcovi už v roku 2014. Napriek tomu súd na pojednávaní dňa 24. 04. 2017 predĺžil stranám lehotu o päť dní na vyjadrenie sa k znaleckému dokazovaniu, napriek tomu, že zástupcovi žalobkyne bola doručená aj zápisnica dňa 10. 05. 2017, sa v stanovenej lehote nevyjadril. Následne síce žalobkyňa označila výhrady voči znaleckému dokazovaniu, avšak do konania nebolo doložené iné odborné vyjadrenie alebo znalecký posudok, ktorým by žalobkyňa vyvrátila závery znaleckého posudku spoločnosti Forensik.sk. V tomto prípade sa odvolací súd stotožnil s postupom súdu prvej inštancie, ktorý neprijal návrh žalobkyne, aby nariadil v konaní ďalšie nové znalecké dokazovanie.

16. Čo sa týka námietky, že žalobkyňa nebola informovaná o spôsobe liečby a jednotlivých zákrokoch, s týmto sa podrobne vysporiadal súd prvej inštancie aj s poukazom na vtedy platnú zákonnú úpravu - zákon č. 576/2004 Z. z. V zmysle § 6, prípadne ďalších ustanovení súd ustálil záver, že informovaný súhlas sa nevyžadoval, resp. mohlo ísť aj o tzv. konkludentný informovaný súhlas. Navyše, k tomuto odvolací súd dodáva, že jednotlivé liečebné postupy jej boli zrejmé, pretože tieto sa vykonávali pri vedomí (okrem operácie vykonanej v anestéze) a je rozpoznateľné, keď lekár - zubár ošetruje konkrétny zub, resp. tento brúsi, prípadne ho extrahuje. Pokiaľ by s konkrétnym ošetrovaním alebo postupom nesúhlasila, bolo možné takýto nesúhlas vyjadriť priamo v tom momente v zdravotníckom zariadení. Aj z tohto sa potom javí, že konkludentný súhlas na jednotlivé zákroky, resp. informovanosť o tom, čo ide lekár vykonať, bol zo strany žalobkyne daný.

17. Pokiaľ vo svojom odvolaní žalobkyňa poukazovala na skutočnosť, že je slabšou stranou v spore, nepoukázala na konkrétnu situáciu alebo konanie súdu, kedy by v súvislosti s týmto a akým konkrétnym spôsobom mala byť poškodená. Nie je preto zrejmé, aké konkrétne konanie z toho vyplývajúce mohlo mať vplyv na nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie alebo na nesprávny procesný postup prvoinštančného súdu.

18. Odvolací súd tak na základe vyššie uvedených skutočností, ako aj záverov súdu prvej inštancie dospel k tomu, že tento v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 195 CSP a vo veci samej dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd stotožnil a na ktoré v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP poukazuje. Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia riadnym spôsobom uviedol zistený skutkový stav, primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán, pričom závery primeraným a dostatočným spôsobom v súlade s § 220 CSP zdôvodnil.

19. V danom prípade je teda zrejmé, že súd prvej inštancie rozhodoval o tom, či došlo zo strany žalovaného 1/ a 2/ k porušeniu povinností, ktoré by mali za následok škodu na zdraví u žalobkyne, resp. trvalé poškodenie zdravia. Tak ako aj súd prvej inštancie, aj odvolací súd dospel k záveru, že neboli preukázané podmienky potrebné pre posúdenie nároku na vznik škody. Už zo samotného opisu udalostí, tak ako ich vnímala žalobkyňa a popísala v žalobe, je zrejmé, že ešte predtým ako navštívila zdravotnícke zariadenia, ktoré vystupovali ako žalovaní v spore, u nej dlhodobo pretrvávali zdravotné potiaže. Pretože nebola spokojná s dovtedajšou liečbou, požiadala o diagnostiku žalovaného 2/, resp. následne o jednotlivé zdravotnícke zákroky žalovaného 1/. Ako sama tvrdila, ani po týchto vyšetreniach a zdravotných záveroch k zlepšeniu jej zdravotného stavu nedošlo. Pokiaľ teda naďalej pretrvávajú u nej zdravotné problémy, nie je možné jednoznačne uviesť, že pred poskytnutím zdravotnej starostlivosti zo strany žalovaného 1/ alebo 2/ bol jej zdravotný stav perfektný a tento sa zhoršil len následkom liečby žalovanými. Už tu je spochybnená príčinná súvislosť medzi súčasným zdravotným stavom žalobkyne a konaním, resp. nekonaním žalovaných 1/, 2/. Navyše, v tomto prípade samotný súd prvej inštancie na posúdenie odborných otázok nariadil znalecké dokazovanie, z ktorého záverov jednoznačne vyplynulo, že zdravotná starostlivosť zo strany žalovaných bola poskytnutá v súlade s lege artis, teda so všetkými známymi dostupnými poznatkami vedy a technických prostriedkov v čase, keď táto starostlivosť bola poskytovaná. Navyše, v tomto prípade sa viedlo aj trestné konanie, kde bola posudzovaná trestnoprávna zodpovednosť žalovaného 1/, resp. konkrétneho lekára, ktorý v mene zariadenia poskytoval zdravotnú starostlivosť, a to MUDr. A.. Trestné konanie bolo zastavené, pričom podkladom pre závery orgánov činných v trestnom konaní bol tiež lekársky posudok znalca, ktorý tiež vylúčil, že by konaním žalovaného 1/, resp. jeho vykonávateľa (konkrétneho lekára) došlo k poskytnutiu zdravotnej starostlivosti nie v súlade s lege artis. Žalovaná síce spochybňovala závery znaleckého dokazovania, avšak nijakým iným spôsobom nepreukázala, že jej tvrdenia ohľadom poškodenia zdravia a následkov sú v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou poskytnutou žalovaným 1/ alebo 2/. Z týchto dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

20. Čo sa týka posúdenia nárokov jednotlivých strán na náhradu trov konania, je zrejmé, že v tomto prípade žalobkyňa nebola úspešná a v zmysle § 255 CSP by vzhľadom na úspech v konaní náhrada trov prináležala žalovaným 1/ a 2/, prípadne intervenientovi. Súd prvej inštancie aplikoval ust. § 257 CSP, ktoré výnimočne umožňuje súdu nepriznať náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Účelom tohto ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. CSP vyžaduje pre realizáciu tohto ustanovenia, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

Jedným z dôvodov je posudzovanie osobných, majetkových a zárobkových prípadne iných pomerov oboch strán. Je zrejmé, že žalobkyňa je vzhľadom na pretrvávajúce zdravotné problémy osobou bez príjmu z pracovnej činnosti odkázaná na sociálne dávky. Tieto skutočnosti vyplynuli z rozhodnutia centra právnej pomoci, ktoré rozhoduje o tom, či žiadateľ o právnu pomoc je osobou v hmotnej núdzi. V prípade žalovaných 1/, 2/ sa jedná o právnické osoby - poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, u ktorých nepriznanie trov súdneho konania nebude mať taký nepriaznivý vplyv na nimi vykonávanú činnosť ako by to bolo v prípade žalobkyne, keby ju súd zaviazal k zaplateniu trov konania. Navyše, tak ako na to prihliadal aj súd prvej inštancie, v tomto prípade posúdenie nárokov bolo naviazané aj na výsledky znaleckého dokazovania, keď tieto výsledky vzhľadom na mieru a schopnosť posúdenia zložitosti jednotlivých medicínskych oblastí nie je možné od pacienta žiadať, aby vedel dopredu aspoň predvídať výsledok znaleckého dokazovania. Samotné rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania sa v tomto prípade nejaví ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom, resp. neodporuje dobrým mravom. Odvolací súd preto aj výrok o trovách konania vo vzťahu k žalovanému 2/ ako vecne správny potvrdil.

21. Pretože prvoinštančný súd sa vo svojom rozhodnutí zaoberal všetkými otázkami nastolenými v odvolacom konaní, odvolatelia tak neuviedli žiadne skutočnosti, ktoré by neposudzoval súd prvej inštancie a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový alebo právny stav odvolacím súdom. Z týchto dôvodov potom odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ust. § 396 CSP v spojení s § 255 CSP, resp. za použitia ust. § 257 CSP a žiadnej zo strán sporu, ani intervenientovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V tomto prípade žalobkyňa s odvolaním vo veci samej úspešná nebola, z tohto dôvodu by náhrada trov prináležala žalovaným, súd však obdobne ako súd prvej inštancie aplikoval ust. § 257 CSP, keď pri existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa výnimočne náhradu trov konania procesne úspešnej strane neprizná. Tak ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd prihliadal na osobné, majetkové, zárobkové prípadne iné pomery oboch strán, keď žalobkyňa s prihliadnutím na jej zlý zdravotný stav nie je schopná dosahovať pravidelnú zárobkovú činnosť, odkázaná je na sociálne dávky, resp. dávky v hmotnej núdzi, pričom na podanie žaloby, resp. subjektívne presvedčenie o jej poškodení zdravia žalovanými mohlo mať aj rozhodnutie úradu nad dohľadom zdravotnej starostlivosti, čo mohlo viesť aj k podaniu samotnej žaloby, aj keď vo veci samej sa žalobkyňou tvrdené skutočnosti o škode, ktorá jej vznikla a príčinnej súvislosti s poskytovanou zdravotnou starostlivosťou žalovanými nepreukázali. Z týchto dôvodov súd uvedené ustanovenie § 257 CSP aplikoval aj na trovy odvolacieho konania.

23. O trovách dovolacieho konania rozhodol súd v zmysle § 453 ods. 3 CSP. Tieto trovy posudzoval odvolací súd ako trovy samostatného dovolacieho konania, v ktorom bola úspešná žalobkyňa a žalovaní 1/, 2/ úspešní neboli. Z týchto dôvodov potom odvolací súd o trovách dovolacieho konania rozhodol tak, že priznal ich náhradu žalobkyni v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa končí konanie, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).